

**СОВЕТ МУЛЬМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422731, Республика Татарстан, Высокогорский район,
с. Мульма, ул. Центральная , 46а

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МҮЛМӘ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

422731, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Мұлмә авылы, Үзәк ур., 46а

Тел./факс: +7(84365) 70-2-03, e-mail: Mulm.Vsg@tatar.ru

**РЕШЕНИЕ
19 ноябрь 2020 ел**

**КАРАР
№ 10**

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Мұлмә авыл
жирлегендә урамнарга, мәйданнарга һәм гражданнар яши торган башка
территорияләргә исемнәр бирү тәртибе турында Нигезләмәне раслау турында**

Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерацииндә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон нигезендә, “Биектау муниципаль районы Мұлмә авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Мұлмә авыл жирлеге Советы,

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Мұлмә авыл жирлегендә урамнарга, мәйданнарга һәм гражданнар яши торган башка территориияләргә исемнәр бирү тәртибе турында Нигезләмәне күшүмтә нигезендә расларга.

2. Мұлмә авыл жирлеге Советының 2020 елның 03 сентябрендәге 214 номерлы «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Мұлмә авыл жирлеге торак пунктларының урамнарына һәм башка состав өлешләренә исемнәр бирү һәм исемнәрен үзгәртү тәртибе турындагы Нигезләмәне раслау турында» карарын юкка чыгарырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга (халықка житкерергә).

4. Әлеге карарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Совет рәисе,
Авыл жирлеге Башлыгы

Э.А. Зиннатуллина

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Мұлмә авыл
жирлегендә урамнарга, мәйданнарга һәм гражданнар яши торган башка
территорияләргә исемнәр бирү тәртибе турында**
Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Мұлмә авыл жирлегендә урамнарга, мәйданнарга һәм гражданнар яши торган башка территориияләргә исемнәр бирү тәртибе турындагы әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы "Россия Федерациясенде жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" һәм 2013 елның 28 декабрендәге 443-ФЗ номерлы "Федераль мәгълүмати адрес системасы турында һәм "Россия Федерациясенде жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законга үзгәрешләр керту турында" Федераль законнар, муниципаль берәмлек Уставы нигезендә эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Мұлмә авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә (алга таба - Поселение) урамнарга, мәйданнарга һәм гражданнар яши торган башка территориияләргә (алга таба - объектлар) исемнәр бирү, шулай ук аларның исемнәрен үзгәртү һәм юкка чыгару тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә төшенчәләр һәм терминнар федераль законнарда билгеләнгән шул ук мәгънәләрендә кулланыла.

**2. Жирлектә урамнарга, мәйданнарга, гражданнар яши торган башка
территорияләренә исемнәр бирү нигезләре, аларның исемнәрен үзгәртүгә һәм
юкка чыгаруга нигезләр**

2.1. Жирлектә урамнарга, мәйданнарга, гражданнар яши торган башка территориияләренә исемнәр бирү нигезләре, аларның исемнәрен үзгәртүгә һәм юкка чыгаруга нигезләр булып түбәндәгеләр тора:

- яңа төзелгән территориаль берәмлекләргә исем бирү;
- аерым мәдәни-тарихи қыйммәткә ия жирлектә объектларның тарихи барлыкка килгән исемнәрен торғызу;
- Жирлектә тиешле объектларның статусын һәм (яисә) функциональ билгеләнешен үзгәртү;
- Жирлек гражданнар объектлары исемнәрендәге кабатлануларны бетерү;
- Жирлектәге аббревиатурлар, номерлар яисә күпсүзле сүзтезмәләр белән билгеләнгән уку һәм әйтелеү өчен шактый уңайсызлык тудыра торган объектларны бетерү;

- күренекле дәүләт һәм жәмәгать эшлеклеләре, фән, мәдәният вәкилләре һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Жирлек алдында казанышлары булган башка затлар истәлеген мәңгеләштеру.

2.2. Объектларның исемнәре аерым очрактарда үзгәртелә, атап әйткәндә:

- объектның тарихи барлық килгән үзенчәлекле мәдени қыйммәткә ия исемен торғызганда;

-тиешле объектның статусы һәм (яисә) функциональ билгеләнеше үзгәргәндә;

- торак пункт территориясе чикләрендә объектлар исемнәрен кабатлауны бетерү максатларында;

- объектны әйтелү өчен шактый уңайсызлык тудыра торган аббревиатура, номерлы яисә күпсүзле сүзтезмә белән билгеләнгәндә.

2.3. Объектларның исемнәре территория турында мәгълүмат - тарихи, социаль, топографик белешмәләр житкөрергә тиеш.

Объектлар данлыклы вакыйгалар, шәхесләр, шәһәрләр һәм торак пунктлар истәлегенә аталырга мөмкин.

Объектларның исемнәре Жирлекнең географик юнәлешен, табигый һәм шәһәр төзелеше үзенчәлекләрен исәпкә алырга мөмкин.

2.4. Исемнәр үз билгеләнешенә жавап бирергә, Татарстан Республикасы дәүләт телләре нормаларына туры килергә, уңышлы һәм әйтергә уңайлы булырга тиеш.

2.5. Исемнәрне объектларга биргәндә, тәгәллеккә һәм гадилеккә, қыскалыкка һәм исемнәрне истә калдырууга (өч яки аннан да күбрәк сүздән торган атамалардан качарга), аларның даимилегенә, шулай ук гражданнарың шәхси һәм иҗтимагый хәтеренә хөрмәт күрсәтергә, исемнәр эчтәлегенең тарихи-мемориаль һәм башка мәгълүмати қыйммәтенә омтылырга кирәк.

2.6. Объектларга ялгызлык исеме бирү (күренекле (үзенчәлекле) казанышлары өчен кешеләрнең истәлеген мәңгеләштерү) аерым бер очрак булырга һәм кеше үлеменнән соң 5 ел узгач та каралырга тиеш. Күрсәтелгән срок тәмамланганчы Советлар Союзы Геройлары, Россия Федерациясе Геройлары, Дан орденының тулы кавалерлары, Олимпия һәм паралимпия уеннары чемпионнары истәлеге мәңгеләштерелергә мөмкин.

2.7. Объектларга исемнәр биргәндә, аларның исемнәре төрлелеген тәэмин итәргә кирәк.

2.8. Жирлек территориясендә объектлар исемнәрен юкка чыгару объектның гамәлдә булуы туктатылган очракта гамәлгә ашырыла.

3. Жирлектә урамнарга, мәйданнарға гражданнар яши торган башка территорияләргә исемнәр бирү шартлары һәм тәртибе, объектларның исемнәрен үзгәрту һәм юкка чыгару

3.1. Жирлекнең Башкарма комитеты хокукий акты белән Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районаны Мұлмә авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә урамнарга, мәйданнарга һәм гражданнар яши торган башка территорияләргә исемнәр бирү турындагы, аларның исемнәрен үзгәрту һәм бетерү турындагы мәсьәләләрне карау буенча комиссия төзелә (алга таба - Комиссия).

3.2. Комиссия составына фәнни, мәдәни-агарту һәм ижтимагый оешмалар вәкилләре, Жирлек Советы депутатлары, шулай ук «Биектау муниципаль районы» муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнары белгечләре керә.

3.3. Комиссия коллегиаль орган булып тора һәм үз эшендә Россия Федерациясе законнарына һәм әлеге Нигезләмәгә таянып эш итә.

3.4. Жирлек территориясендә объектларга исемнәр бирү, аларның исемнәрен үзгәрту һәм юкка чыгару әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә, түбәндәгеләрнең тәкъдиме буенча башкарыла:

- Жирлек территориясендә даими яшәү урынына һәм актив сайлау хокукуна ия булган Россия Федерациясе гражданнары;

- Жирлек территориясендә билгеләнгән тәртиптә теркәлгән һәм үз эшчәнлеген гамәлгә ашыруучы юридик затлар;

- Жәмәгать оешмалары һәм башка оешмалар, шул исәптән Жирлекнең территориаль ижтимагый үзидарәләре;

- Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары;

- Биектау муниципаль районының һәм Жирлекнең жирле үзидарә органнары;

- башка кызыксынучы затлар.

3.5. Жирлектә объектларга исемнәр бирү, аларның исемнәрен үзгәрту һәм юкка чыгару турындагы тәкъдимнәр әлеге Нигезләмәнен 3.4 пунктында күрсәтелгән затлар (алга таба текст буенча - инициаторлар) тарафыннан Жирлек Башлыгы исеменә язма рәвештә кертелә.

3.6. Инициаторлар Жирлек Башлыгы исеменә түбәндәге документларны тапшыралар:

1) Жирлектә объектларга исемнәр бирү (яки исемен үзгәрту, юкка чыгару) турында үтенечнамәдә, анда түбәндәгеләр бар:

- жирлек территориясендә объектның тәкъдим ителә торган исеме;

- жирлектәге объектның урнашуы күрсәтелгән карта-схема;

- инициаторлар турында белешмәләр, аларның адреслары һәм телефоннары (булган очракта);

- Жирлек объектының исемен билгеләү, исемен үзгәрту яисә юкка чыгару кирәклеген (максатка ярашлылыгын) нигезләү;

2) булган очракта үтенечнамәдә бәян ителгән фактларны раслый торган тиешле архив документлары тапшырыла;

3) булган очракта территорияне планлаштыру документлары бирелә;

4) инициатив төркемнәрнең, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең гомуми жыельшлары, яшәү урыны буенча гражданнар һәм әлеге Нигезләмәнен 3.4 пунктында күрсәтелгән башка затларның жыеннары беркетмәләренең күчермәләре;

5) күренекле дәүләт һәм жәмәгать эшлеклеләре, фән, мәдәният вәкилләре һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Жирлек алдындагы казанышлары булган башка затлар истәлеген мәңгеләштергәндә, аларның тормышы, эшчәнлеге турында биографик белешмәләр бирелә һәм аларның казанышлары, шулай ук гайлә әгъзаларының ризалыгы күрсәтелә;

6) инициаторның 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы «Шәхси мәгълүматлар турында» Федераль закон таләпләре нигезендә рәсмиләштерелгән аның шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгы (кирәк булганда).

3.7. Жирлек Башлыгы әлеге Нигезләмәнен 3.6 пунктында күрсәтелгән документларны Комиссия каравына жибәрә.

3.8. Комиссия 30 календарь көн эчендә Жирлектә объектларга исемнәр бирү, аларның исемнәрен үзгәртү яки гамәлдән чыгаруның максатка ярашлы булуы (максатка ярашсызлығы) түрүнде карар чыгара. Карап Комиссия беркетмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.9. Комиссия, инициаторга мондый озайтуның сәбәпләре түрүнде язма рәвештә хәбәр итеп, Жирлектә объектларга исем бирү (яисә исемен үзгәртү, юкка чыгару) түрүндагы үтенечнамәне карау срокын озайтырга хокуклы, ләкин 3 (өч) айдан да озаграк булмаган вакытка.

3.10. Комиссия беркетмәсен Комиссия 5 эш көненнән дә соңга калмыйча Жирлек Башкарма комитеты житәкчесенә хокукий акт проектын әзерләү һәм аны Жирлек башкарма комитеты раславы өчен тапшира.

3.11. Объектларның исемнәре һәм аларны гамәлдән чыгару түрүндагы белешмәләр Жирлекнең Башкарма комитеты алыш бара торган Жирлекнең урам чөлтәре элементлары реестрында теркәлергә һәм исәпкә алышырга тиеш.